

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices"
Publishing Co., 1265 Queen St. W.,
Toronto, L.E. 6-2135. — Printed by
L. E. P. Printing Co., Toronto.
Subscription: Canada \$ 4.00, all
other countries: \$ 5.00

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÍDENÍK

Saturday, October 17, 1964.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT
OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN BACK.

No. 39 (386) Vol. X.

ARNO HAIŠ

PPVZ A JEHO MÍSTO V ODBOJI

Několik poznámek ke "Vzpomínám" spisovatele K. J. Beneše

Většina komunistických historiků se již několikrát veřejně kápla, že v době tzv. kultu osobnosti falšovala dějiny všeobecně a dělnického hnutí zvláště. V če-
le této falšifikace dějin stál, jak tvrdí dnes někteří z nich, Ústav dějin KSČ, který dával historikům jen takové dokumenty, které politiků vedení KSČ podporovaly, ostatní pak chránil pod sedmým pečetím. Proto prý historikové museli nezbytně docházet k nesprávným názorům.

Nejmasivnějšími lze mezi pochopitelně, byla zahrnutá činnost londýnské vlády a s ní i činnost domácího odboje a odbojových organizací, které s prezidentem dr. Benešem doma spolupracovaly, kdyby se vzaly na věru knihy, které komunisté o odboji vydali, nebylo v českém národě nikoho, kdo by byl proti nacistickým okupantům bojoval — kromě komunistů ovšem!

Historická pravda je však jiná. Stačí vzít čísla ilegálního "Rudého práva" z prvních let okupace a snadno zjistíme, jak v nich komunisté podlomovali autoritu presidenta Beneše, označující ho soustavně za agenta anglo-amerického kapitálu, který zatluje český národ do imperialistické války. Touto svou partajnickou politikou, diktovanou nikoli zájmy našeho lidu, rozvraceli domácí odboj a desorientovali český lid a tím efektivně pomáhali okupantům.

Tenkrát na 22. červnu 1941, kdy Hitler přepadal Sovětský svaz, jako na obrtitku změnili své stanovisko a válka dosud "imperialistická" se stala ihned válkou "osvobozovací". Jaké škody však komunisté napáchali svou eskamotérskou politikou v předchozích letech zejména v době kdy byl uzavřen proslulý pakt o vzájemném neútočení mezi hitlerovským Německem a Sovětským svazem /23. srpna 1939/, se nedá vylicít. Faktum je a zůstává, že naše odbojové hnutí na tento projev "moudrosti a prozíravosti stalinické politiky", jak tehdy tvrdili komunisté v ilegálním "Rudém právu", neobvykle doplatilo.

Nepravdivě komunisté tvrdí, že českí odbojoví pracovníci se snažili zneužít německo-sovětského paktu k protisovětským slavicím. V českém odboji k švančičině nedocházelo. Odbojové pracovníci hlučivě za PPVZ/viděli před sebou jediné a výhradně boj za svobodu a pravdu a proto neroztrželi řady bojovníků, kteří povstali proti okupantům. I v ilegálních organizacích komunistických byli lidé vlastenecky zaměření, prozíraví, kteří těžce nesli partajnickou svérácní karajku, do níž byli sevřeni. S těmi jsme podle možnosti spolupracovali. Nelze ovšem zamlčet že jsme měli hodně co dělat, abychom tehdejší politiku komunistů dělnickým vysvětlili a zabránili defaťismu, který vyvolávala. Zde vykonali velkou práci členové závodních výborů, s nimiž jsme byli ve spojení, jelikož na ně se zpravidla dělníci převážně k vysvětlení obraceli.

Do nedávna neznali komunisté žádné mimostranícké odbojové složky a skupiny. Za celou dobu okupace, podle nich, se neprojevila jediná organizace, která by byla bojovala proti okupantům. Dnes puchopili, že je to stanovisko hloupé a neudržitelné, které je v naprostém rozporu s objektivitou. Proto začínají hovořit o "rehabilitaci odbojářů" a odbojových skupin, o odstranění "dogmaticko-sektářských deformací", jimiž byly tyto složky a skupiny nesprávně označeny za buržoas-

ní... Pochopitelně, nikdo z odbojových pracovníků na komunistickou rehabilitaci nečeká a není zvědav. Vždyť nelze zapomenout, že to byl právě tehdejší předseda Svazu osvobozených politických vězňů, I. Kopriva, který ve funkci ministra bezpečnosti sehrál nemalou úlohu při odsouzení a popravení místopředsedkyně tohoto svazu dr. Milady Horákové.

A v rámci této "rehabilitace" nekomunistického domácího a zahraničního odboje setkáváme se pojednou s historickým příspěvkem spisovatele K. J. Beneše /Hlas revoluce č. 11 1964/. Vzpomíná v něm činnosti odbojové skupiny PPVZ, známé pod jménem "odbojářů", na podkladě zápisků dr. Karla Bondyho z Pankráce, jak praví. Jeho vzpomínky spočívají však na překroucených skutečnostech. Nelze tvrdit, že tak čini záměrně, úmyslně, snad si za ta léta překrucování faktů v komunistickém Československu minoděk navykl k tomuto svěráznému způsobu myšlení, že ani nepozoruje, že je v rozporu s historickou pravdou. Nehodlám se zabývat všemi tvrzeními K. J. Beneše, zabralo by to příliš mnoho místa v "Našich hlasech". Omezím se jen na některá, nejpodstatnější.

Ve svých Vzpomínkách K. J. Beneš tvrdí, že PPVZ ("Petiční Výbor Věrní zůstaneme") stál relativně nejbližší ilegálnímu hnutí komunistickému a vždycky počítal, že odbojoví pracovníci a bojovníci spoluprací s ním. Na druhé straně zaujímal velmi kritický a mnohdy opoziční postoj k četné složce nekomunistického domácího odboje "Politickému ústředí" (PÚ), třeba spolu s ním a "Obranou národa" (ON) vytvořil posléze z důvodů nezbytné jednoty tzv. ÚVOD, tzv. Ústředí vedení odboje domácího. PÚ — vysvětluje K. J. Beneš dále — sdružovalo jednak některé profesionální politiky, jednak nejbližší spolupracovníky presidenta Beneše.

PPVZ trval na stanovisku, vykládá K. J. Beneš dále, že není návratu k předmnichovské republice, že je třeba zabránit, aby se po válce dostali znovu k moci skompromitovaní koaliciční politikové a jejich strany a že nutno včas zajistit ustavení jednotné dělnické strany splněním levého křídla socialistní demokracie s komunistickou stranou. Odtud také pramení zmíněný již kritický vztah PPVZ vůči PÚ, ale také vůči Londýnu — tvrdí K. J. Beneš dále.

Byl jsem členem akčního výboru PPVZ, přesněji řečeno jeho vedoucí organizací pětky: Prof. V. Jankovec, dr. Karel Bondy, František Andršt, Josef Sedlmajer a Arno Haš. Wolfgang Jankovec, profesor Obchodní akademie v Karlíně a tajemník Dělnické akademie, zatčen v říjnu 1941, popraven 20. února 1945 v Drážďanech. — Dr. Karel Bondy, advokát, zatčen v říjnu 1941, popraven 20. ledna 1945 v Berlíně. — František Andršt úředník Spořitelny české a redaktor časopisu "Bankovní úředník" /OSČ/, zatčen 19. července 1941, popraven Heydrichem 30. září 1941 v Koblenzích. — Josef Sedlmajer, měřičovce z Letova, předseda Odborové rady OSČ Velké Prahy, později Odborového výboru NOČZ pražského kraje, zatčen 7. ledna 1942, popraven 10. června 1943 v Praze. — Arno Haš, pisatel těchto řádků, zatčen 9. prosince 1942, vrátil se z německých kázní /Gollnow, Hamburk/ 25. června 1945 do Prahy. Pětka se, (Pokračování na str. 2)

František Les:

VOLBY A AMERIČTÍ ČECHOSLOVÁCI

V době, kdy se rozhoduje o malých národech na konferencích velmocí, je zaměřeni vlád ve Washingtonu a Moskvě více než dleležit. Proto sledujeme se zájmem průběh americké volební kampaně. V historii našeho exilu se však nestane 3. listopad 1964 rozhodujícím dnem. Nedojde-li k politickému zvrátu, bude prezident Johnson znovu zvolen.

Přesto je pro nás důležité, do jaké míry je otázka boje proti komunistům otázkou volební, a do jaké míry Američané československého původu mají vliv na veřejné mínění Ameriky.

Jesté před měsícem se ptal významný americký novinář Roscoe Drummond, zda se z otázky poroběných rárdů stane předmět volební kampaně. Jeho otázka zatím zůstává nezdověděna. Senátor Goldwater se nepochybně představuje jako champion boje proti komunistům, ale zatím se zaměřil na kritiku vedení války ve Vietnamu. Je možné, že v závěrečných dnech kampaně dojde k debatě o Evropě, ale nesimne si od ní slibovat více, než od jiných volebních hesel. President Johnson se soustřeďuje na domácí program a na slib "velkorysé společnosti", kterou uskuteční v Americe.

Nám exulantům by měl být daleko bližší program sen. Goldwater, který žádá, aby se lidstvo poučilo ze stálých ústupků před komunistem. Jeho nepochybný idealismus a touha po zaslé moci a slávě Ameriky Theodora Roosevelta je zasluhuje tím, že se kolem něho shromažďují radikálové, jejichž program je těžko přijatelný odbojovanečím evropského humanismu. Americký tisk není ke Goldwaterovi spravedlivý a boji se ho jako nezdovědného

člověka. Nejlépe to však vystihl Chruščev. Rekl ve Švédsku, že se ho nebojí, neboť každý, kdo se dostane k moci, vystřihne. Američané však sotva budou zkonšet Chruščevovy teorie na tak zodpovědném místě. A tak můžeme očekávat, že dojde-li k novému Maďarsku, bude Amerika opět jen přihlížet. Nedávno se vyjádřil úředník State Departmentu, že v případě povstání ve východním Německu musela by Amerika v zájmu klidu pomoci potlačit takové povstání.

Američané československého původu — tak jako jiné menšiny — volí tradičně demokratickou stranu. Tato tradice má v letošních volbách smutné výsledky: demokracie považují československé imigranty za zaručené voliče pro svou stranu, republikáni je považují za ztracené. Výsledek je, že se sotva někdo uchází o jejich hlasy alespoň volebními sliby, že otázka jejich porobeného domova bude předmětem jednání ve Spojených národech a že za hospodářskou pomoc budou žádaty politické ústupky. Jak jiná je situace Poláků, o jejichž hlasy se již osobně ucházel v Chicagu Goldwater a jejichž manifestace se v brzkou účastní sám prezident Johnson. Bylo tomu stejně v kampani presidenta Kennedyho, jehož bratr Robert byl řečníkem na polské manifestaci. Sto tisíc chicagských Poláků na svůj politický význam, zatím co 60.000 Čechoslováků nestojí za kampaní. Je to otázka organizace, na níž však nenese vinnu naše vrcholná organizace, nýbrž nezajem a roztržštěnost názorů našich lidí.

Ti půjdou tedy opět volit jako jednotlivci a nezdůrazní svou politickou důležitost, jež jim patří.

KDO SPÍŠE VYKRVÁČÍ

Jesté před několika léty Nikita Chruščev předpovídal Spojeným státům americkým, že vykřváčí následkem finanční pomoci spojeneckým a protikomunistickým vládám v zaozálých zemích. Dnes situace vyhlíží zcela opačně, a je to komunistický blok, který je u konce svých finančních zdrojů. Kuba je výrazným příkladem, nakolik se vyplatila komunistická investice. Jeden milion dolarů denně pro Castrovu Kubu je dnes pochybna investice i pro kolos jako je blok komunistických zemí. Vlastně však zvratem politické situace v Brazílii a porážkou levého kandidáta na presidentské úřad v Čile Castro zůstal osamocen v celé karibské oblasti až na jediné diplomatické vztahy s Mexikem. Moskva si je toho vědoma, a tím Castro pro ně ztratil na užitečnosti. Dva a půl miliardy dolarů, které byly do Kubu napsány pouze ve zloži a investicích nikoliv za dodávky vojáků, jsou zbytečně ztraceny Po Sovětském svazu, který ztratil i a půl miliardy dolarů, následuje hned Československo se 430 miliony dolarů, což je v běžné měně přes 15 miliard korun. Pak teprve přichází Bulhusko s 250 miliony, a na konec Rumunsko a Maďarsko. Je jisté, že komunistům vystřihlo po zkušenostech v Koubu, Kubě i jinde. Bylo pro ně těž velké zklamání školení a indoktrinace občanů z tak zvaných rozvojových /zaostalých zemí, kteří měli být nositeli komunistické ideologie ve svých rodných zemích po ukončení studií. Nasvědčují tomu různé články v čas. tisku, na příklad články Josefa Charváta ve Kulturní Tvorbě č. 24, kde je uvedeno porovnání přírodních bohatství, světová populace a její procentuelní rozdělení příjmů, a zkušenosti se školením cizinců. Pan

Chorvát píše, že na světě přibývá osvobozených, rozdílných ehu. dými a bohatými národy se však nezměnuje. V padesátých letech na příklad investovalo do vývojových zemí asi na 30 miliard dolarů, ale roční příjem tam na hlavu stoupl za 10 let pouze o 1 dolar! Komplikace staré hidy přý je i skutečnost, že dnes lidé znají lepší život a chtějí jej mít hned a stoprocentně. Do několika málo let se má vlněnat vývoj který ztrál v pokročilejších zemích organický po desítky a stovky let. Národy vymaněné z politického a hospodářského područí mají na vybranou mezi chudobou a vědou. Věda se nedí exportovat jako zboží, daří se jí jen ve společnosti která má pro ni pochopení. Výzkum byl puvodně zálibou jednotlivců. Dnes si však uvědomily vlády, že výzkum řazí cestu nejen znalostem, nýbrž i hospodářskému rozkvětu.

Jaké jsou výhody a nevýhody škol a univerz při poskytování studií studentům z vývojových zemí? Často je výhodnější vyžloutit se do vývojových zemí učitelé a profesori, kteří na místě vedou nové zřízené ústavy, školy, laboratoře atd. Studenti tak zůstanou v prostředí které znají. Nenaruší se jejich rodinné svazky, národní zvyky a citový život. Není ostatně lhostejné, jaká je konečná reakce těch, kdo se po studiích z vysoce civilizované země vrací do domáckých primitivních podmínek. Nelháva to vždy vděčnost a uznání hostitelské země. Ani spokojenost s údělem, který je doma čeká. Někteří z nich hledají cesty, aby se už nevrátili. Právě nejnadnější z nich často desertují. Příčiny na místě zřízená odborná škola je ekonomicky výhodnější, protože za stejný obnos poskytne vzdělání mnohem většímu počtu

CITY COUNCIL AND ETHNIC PRESS

It would seem that, with the exception of Controller Herbert Ortlife, members of the Toronto Board of Control are not overly interested in the ethnic press. Apparently, for the last ten years the Canadian Ethnic Press Association kept asking the City Hall to improve the channels of information from the Board of Control to the ethnic press and in direct important notices /such as election notices/ to the ethnic newspapers.

The present Board of Control decided to have this matter deferred to the next Board of Control. Various reasons were given for this decision. However, Controller Ortlife has no real reason why the Board of Control should evade making a decision now. We support his view.

Very Rev. Michael Rusnak, který byl právě ustanoven papežem Pavlem, biskupem všech řeckokatolických Slováků v Kanadě

PROBLÉM S KŘENEM

Proč není nebo kdy bude u nás k dostání křen? — ptá se Karel Zikmund z Prahy 1.

A urážká "Práce" um. dno. vidá rozvleklym výkladem, z něhož vyplývá, že zaváděním zemědělské "velkovýroby" pěstování křene zaniklo, jelikož je to kultura víceletá a vyžaduje značné množství ruční práce. Pěstuje se prý dnes jen na záhuměních, jinak ho komunisté odváží z kapitalistických států, kde se pěstování zemědělských plodin řídí spotřebou a nikoli statistikou o ruční práci. Loni dovezla Československo 38 tun kapitalistického křene.

Letos však se prý komunistům podařilo, prozrazuje komentátor "Práce", zavést pěstování křene tak se prý zase komunistická plánovaná ekonomika k pěstování křene vrátí a křen bude. Zatím však není dost sadby a tak prý to potrvá ještě asi 3 až 4 roky než se objeví na trhu. Pak ale snad s e už dočkáme obvyklého parku s křenem i v restauracích — dělá si laskominy komentátor "Práce" sám. ah.

...A VAŠE PŘEDPLATNÉ DOSUD NEDOŠLO

studentů. Názor je, že zahraniční stipendia jsou výhodnější až pro střední pugnraduální, které nemusí být mnoholeté: stačí několik měsíců. Koloniální mocnosti vědely, že vědi, pedagogové, inženýři, ekonomové a organizátoři nemají jen vědeckou cenu, — ale nakonec měli také význam politický a ekonomický. Proto je dobře honorovali a respektovali. Méně zkušené země by dnes chýbovaly, kdyby na svých expertech chtěli šetřit, nebo na jejich účel dokonce získávat devisy. Ve společenské soutěži s lépe placenými odborníky jiných národů nepřinesou své země ani respekt ani politický užitek.

A tak úkazy na Václaváku v Praze, v Brně nebo Bratislavě, kde elegantně oblečení černouškové se pěkoun českou praj: českých děvčat "Dámy, smíme se připojit?" se budou objevovat řádky. A. Salomon.

PPVZ A JEHO MÍSTO V ODBOJI

Dokončení se strany 1.

scházela pravidelně nejméně jednou týdně a projednávala práci skupiny. Nechei tím tvrdit, že jsem byl zasvěcen do všech akcí, které PPVZ vedl, zejména pokud jde o spolupráci s vojenskou organizací ON; stejně tak nemohu podat informaci o radiotelegrafickém spojení, které PPVZ používala. Pokud však jde o politickou a organizační činnost PPVZ mám za to, že mohu o ní zasvěceně hovořit.

Přiznávám, že dr. K. Bondy projevoval velmi levé názory, to však neznamená, že byly totožné s postupem PPVZ. Za okupace se v zásadě nevyklučovala spolupráce s nikým. Bylo ovšem předem vždy nutno zjišťovat, čeho se takovou spolupráci dosáhne. Ilegální KSČ stála vždy stranou domácího odboje a spolupráce s ní byla velmi sporadická. Pamatuji se, že při jednom rozhovoru o možnostech spolupráce s ilegálním komunistickým hnutím jsem uvedl, že s jednotlivci této skupiny je možno leccos společně dělat, ale jako s kolektivem nikoli. Na otázku, proč jsem takového mínění, jsem mimo jiné uvedl, že si nejsem jist, zda by někteří z nich, z politické zásti, aby se zbavili nepohodlného politického pracovníka, nebyli schopni ho udat gestapu. Tam, kde převažuje úzce stranický zájem nad věcným, je takové rozhodování možné. Bylo tehdy proto usneseno, že jen Andrš a Bondy, kteří žili v úplné ilegalitě, budou udržovat s komunisty osobní styk. Není mi známo, že by se bylo později toto usnesení změnilo. Mohu proto tvrdit, že K. J. Beneš, pokud jde o spolupráci s komunisty, tlumočí pouze názory dr. Bondyho, nikoli skupiny PPVZ jako celku. Na stejném podkladě byl ustanoven také styk s tzv. "prstýnkáři". Mimochoodem poznamenávám, že na tento styk doplatil František Andrš, jelikož byl při schůzce s "prstýnkářem Neradem", který byl vlastně špiel gestapa, ve Strašnicích zatčen.

Klasický případ, jak se komunisté zbavují nepohodlných politických protivníků je varšavské povstání, jehož dvacetiletí jsme právě vytyčto dnech vzpomínali. Je známo, že sovětský vysílák "Kosciuszko" vyzýval stále k povstání, když se sovětská armáda blížila k Varšavě. Jakmile však Armija krajowa 1. srpna 1944 povstala, sovětská armáda na druhém břehu Visly k povstání netečně přihlížela. V intencích komunistické politiky bylo zdecimovat síly nacionálního Polska a pomoci tím Polákům, kteří politicky spolupracovali se Sověty.

Není proto správné, píše-li se o PPVZ, v jehož řadách bojovalo a padlo tolik vzácných vlastenců z řad inteligence a dělnictva, jako o skupině, která hledala orientaci u skupiny, v níž partajnické zájmy byly nad zájmy národa.

Není to správné už proto, že PPVZ měl v té době nejširší odbojovou základnu, jelikož se prostřednictvím Andršů, Sedlmajerů a mým, opíral o odborové skupiny a závodní výbory, nejdříve OSČ a po sloučení NOÚZ. Vždyť právě z toho důvodu byla tato skupina nazývána "Odboráři". K. J. Beneš se snaží z PPVZ udělat záležitost intelektuálů, patrně proto, že se bojí přiz-

nat, že podstatným elementem byli funkcionáři odborové z NOÚZ, kteří v letech největšího rozvoje PPVZ tvořili jeho hlavní kostru. Komunisté o této činnosti funkcionářů NOÚZ neradi slyší, jelikož neharmonuje s pomluvami, které v květnu 1945 o této organizaci záměrně šířili, aby si ovládnutí odborového hnutí usnadnili.

Nepravdivé je rovněž tvrzení K. J. Beneše, že postoj PPVZ vůči Politickému ústředí /PÚ/ byl velmi kritický, ba opoziční. Za celou dobu existence PPVZ ani v jediné schůzi nebylo vysloveno ohrazení vůči PÚ. Ani vysloveno být nemohlo, protože PÚ stejně jako PPVZ se hlásilo k programu a politice londýnské vlády a obě skupiny se považovaly za její exekutivu ve vlasti. Ostatně sám K. J. Beneš se desavuje, když v zápleti tvrdí, že obě uvedené skupiny spolu se skupinou ON vytvořili ÚVOD.

Ze shora uvedených skupin měly různé názory na uspořádání politického života v obnovené československé republice — je samozřejmé. To však nemohlo být příčinou nějaké opozice, protože hlavní účel jejich existence: boj proti okupantům, převažoval nad všemi podobnými úvahami. PPVZ, skupina vytvořená pracovníky Dělnické akademie a Odborového sdružení, měla pochopitelně ráz socialistický, což se projevovalo i v programu "Za svobodu", který PPVZ vypracovala a který po delším jednání byl schválen všemi kupinami, až na komunisty, jímž se zdál být příliš liberální.

Je správné v této souvislosti poznamenat, že program "Za svobodu" byl v hlavních rysech vypracován doc. dr. Josefem Fischerm, jenž byl rovněž členem akčního výboru PPVZ a pracoval ve zpravodajském oddělení. Obsah jednotlivých kapitol uvedeného programu formulovali však definitivně odborníci z řad skupiny.

Politicky se program stavěl proti automatické obnově starého stranictví. Rozhodnutí o úpravě těchto poměrů ponechával demokraticky nové vládě a rozhodnutí občanstva. Je třeba přiznat, že tehdy panovala velká roztrpčenost vůči politickým stranám, které vedly republiku před příchodem nacistů. Nikdy však nepadlo jediné slůvko, že by se mělo cokoliv podniknout proti nim, zabránit jim v existenci, jestliže by našly v občanstvu oporu. Všichni jsme si byli vědomi, že jediné prostřednictvím politických stran možno tvořit svobodné politickou vůli národa, jinak bychom se ocitli v autoritativním státě s jednou politickou stranou a s diktaturou. Nemohu tvrdit, že dr. Bondy nechoval naději na jakési splnění levého křídla sociální demokracie /de facto neexistujícího/ s komunistickou stranou. Je to možné, ale v PPVZ jako celku se podobné názory neprojevovaly.

Komunisté dnes tvrdí, že si za okupace získali masový vliv a autoritu svou správnou nesektářskou politikou široké antifašistické fronty /Nová mysl, červen 1964/. To je ovšem čiré překrucování skutečnosti a historie vůbec. Nebýt Jalty — byla by dnes komunistická strana u nás stejně malou sektou intelektuálů, bez

SSSR A SOUKROMÉ PODNIKÁNÍ V ZEMĚDĚLSTVÍ

Každá rodina, která pracuje na kolektivní farmě, dostane do soukromého vlastnictví asi půl hektaru půdy a může si držet jednu krávu, jednoho vepře, několik ovci a koz a nějakou drůbež. V r. 1961 zemědělské dělníci, pracující na kolektivních farmách, obdělali celkem 4,27 milionu hektarů této půdy v soukromém vlastnictví; zaměstnanci jiných odvětví zemědělství obdělali celkem 2,47 milionu hektarů půdy v soukromém vlastnictví; celkem bylo v tomto roce obděláno 6,74 milionu hektarů půdy, která byla v soukromém vlastnictví, což představuje jen 3,3 procenta orné půdy SSSR. Z těchto 3,3 procent půdy, vlastněné ruským lidem, stát v r. 1961 obdržel 26% všech dodávek brambor, 7% dodávek zeleniny, 34% dodávek vajec, 14% dodávek masa a drůbeže a 15% dodávek vlny! Od r. 1961 produkce stoupla a dnes stát z těchto 3,3 procent orné půdy, obdělávané s láskou ruským lidem, dostává 70% dodávek brambor, 50% dodávek zeleniny, 80% dodávek vajec, více jak 50% dodávek mléka a 47% dodávek masa a drůbeže.

LETADLEM
PRAHA - TORONTO
(pro vystěhovalce)

\$ 259.90

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

Automobilového závodu "4th Canadian Grand Prix" o trofej firmy Pepsi-Cola se dne 26. 9. účastnili také: Bruce McLaren z Nového Zélandu, John Surtees z Anglie a Pedro Rodriguez z Mexika. Patří mezi 10 nejlepších automobilových závodníků světa.

jakéhokoliv vlivu, jako je např. komunistická strana rakouská, protože za demokratických poměrů by se bylo k ní české dělnictvo obrátilo zády, právě pro její vysloveně stranickou, sektářskou, na zájmy národa se pranic neohlížející politikou v době okupace.

Na závěr svých vzpomínek K. J. Beneš tvrdí, že právě ze snahy zajistit včas ustavení jednotné dělnické strany — levých soc. demokratů a komunistů — pramenil kritický vztah PPVZ nejen k PÚ, ale také vůči Londýnu. Dotýká se tím nešetřně památky tisíců drobných pracovníků PPVZ, kteří položili za věc národa své životy. Sám dobře ví, že platforma londýnské vlády presidenta Beneše byla základnou, na níž byl PPVZ vybudován. A tato platforma byla pojítkem všech, kteří v rámci PPVZ se k odbojové práci přihlásili. Nikdy, a to pravím s vědomím plně odpovědnosti za tato slova, jako jeden z vedoucích PPVZ, který se z německých kázní vrátil, nikdy nebylo menšího rozporu mezi PPVZ a Londýnem a také k němu nebylo žádného důvodu. Měl jsem plnou důvěru v presidenta dr. Edvarda Beneše, tuto důvěru jsme přenášeli do tovarů, kde nacházela největšího ohlasu. A jen proto jsme všude nalézali tolik obětavých spolupracovníků, že jsme stáli tak věrně a pevně za Londýnem.

I když, žel, se PPVZ nepodařilo vydržet do konce a v letech 1941 a 1942 padla jeho síť za obět gestapu, stejně jako síť celého domácího odboje /včetně ilegálních skupin komunistických/, nikdo nemůže popřít, že za dobu své existence vykonala velkou práci. Její činnost, jak pevně věřím, zhodnotí pravdivě budoucí nestranní historikové. Není proto správné zřetřovat jim jejich úlohu vymýšlením neexistujících sporů a problémů, jen proto, že to vyhovuje dnešním dočasným držitelům moci.

DÁMSKÝ ODBOR ČSNS. V TORONTĚ

Ve čtvrtek 24. září se sešlo přes 50 našich sester k první podzimní schůzi. Začínáme pátý rok našeho Odboru a s radostí hledíme vpřed do dalšího roku. Je pro nás velkým povzbuzením jak pilně sestry chodí na schůze, zvláště pomyšlení, že sestra Hásková dojíždí autobusem až ze Scarborough a sestry Čechová a A. Jelínková dokonce až z Burlingtonu, pak musíme být vděčné za jejich loyálnost k našemu spolku.

Uvítaly jsme na poslední schůzi mezi sebe sestru Turkovou, tehdy naši milé sestry Turkové. Paní Turková je zde na návštěvě z Československa. Přišly mezi nás i nové sestry-sestra Kreilichová, Havličková a Zoderová, Doufám, že se jim mezi námi líbilo a že opět přijdou.

Program schůze vedla sestra Veznerová, která si připravila krásné národní písně, známe i známé. Spolu s Ivankou Hrabákovou zpívaly dueta a vedly nás při zpěvu. Sestra Veznerová je duší našeho spolku již od jeho založení a my se vždy těšíme, když pro nás připraví program. O návštěvě a dojmech Světové výstavy

v New Yorku nám povídala sestra Jitka Valyí a o cestě do USA na kosmetickou konvenci v Las Vegas sestru Průdkovou. Ke konci schůze jsme se rozloučily s naší milou sestrou R. Locherovou, která odjíždí koncem tohoto měsíce do Švýcarska.

Blíží se náš Bazar, který se bude konat 21. listopadu v Masarykové Domě. Sestry nám ukáží rozkošné zástěrky, které už ušily, mezi jinými i zástěrku, kterou krásně ušila 10 letá dcera sestra J. Valyí. I ostatní věci jako šitové tašky, ručně pletené rukavice a podobné předměty, které jsme viděly, jsou předvěsti, že na Bazaru budou pěkné věci.

Příští schůze se bude konat ve čtvrtek 22. října v 7.45 večer v kolovně na Dupont St. Máme radost, že jsme získaly jako řečnici paní doktoru Věru Price, odborníci na kožní nemoci. Sestry mohou po přednášce klást otázky. Těšíme se opět na všechny sestry a doufáme, že přivedete na tuto schůzi i své známé.

Rut Petricková,
předsedkyně

ZÁJMY ČLOVĚKA AŽ NAPOSLED

V jednom ze svých populárních "speechů" Nikita Sergejevič Chruščev použil nadsazeného obratu, že komunisté mají vždy a všude na mysli zájmy člověka, jeho dobro, jeho štěstí. Od té chvíle si mohou žurnalisté satelitních zemí ruce upsat opakovaním této libivé fráze v nejrůznějších variacích. Patrně na potvrzení staré pravdy, že každý mluví nejvíce o tom, co nemá.

Také v Československu nemají komunisté na zřeteli nic jiného než péči o člověka, dočítáme se denně v jejich novinách. Jak se však s tímto tvrzením rýmuje např. taková okolnost, že v převzatých dosud objektech Východoslovenských železárén je už přes 1000 závdav s hlediska bezpečnosti a hygieny práce, které přes to, že byly kontrolním orgánem ÚRO zjištěny, nejsou odstraněny?

V České Třebové postavili nové železniční dílny. A při kolaudaci zjistili členové závodního výboru, že se zapomnělo vyprojektovat a také postavit sociální zařízení, že se zapomnělo do dílen zavést voda a že se vůbec nevstavba provádí překotně a ledabyly. Celé čtyři roky se už řeší stavba závodní kuchyně, ale dosud se nevyřešila. Postavily se narychlo záchody, samozřejmě bez splachování, a pokud jde o vodu, bude se dovážet v cisternách — jak pitná tak užitková. Nejbližší hydrant je od dílen tři sta metrů!

V Mladé Boleslavi zase při výstavbě nové automobilky byly plánovány šatny a umývárny až naposled. Část dělníků, kolem 2500 lidí, musí chodit z dílen do starých šaten vzdálených jeden kilometr... — stěžuje si komentátor Rudého práva /11. 7. 1964/.

Poznamenává přitom výslovně, že nejde o případy ojedinelé, které by se daly omluvit. Téměř všude se sociální zařízení odsouvají ve jménu výroby až na poslední místo. Např. ve všech oceľárnách ministerstva hutí nevy-

hovuje většina jeřábů požadavkům plynulého a bezpečného provozu. Je tři jeřáby mají klimatizaci kabiny.

Statistika ukazuje, že skoro polovina pracovní neschopnosti a nemocí z povolání připadá na nedostatek v hygieně a bezpečnosti při práci. Zvláště kritická je situace v zemědělství, hlavně při práci s traktory. Jen za rok 1963 bylo tu 78.509 úrazů, z toho 400 smrtelných. Tonu se není co divit, jelikož ministerstvo všeobecného strojírenství dodává stále traktory, které neodpovídají základním zdravé a bezpečné práce. Ne jsou proto také schváleny orgány bezpečnosti a hygieny práce — konstatoval nedávno ředitel Výzkumného ústavu bezpečnosti práce ROH, práce 1964/.

I v nových závodech, které strahuje hluchost, praskot a pod. Raději se pracoviště prostě prohlásí za "riskové" a platí se dělníkům příplatky za obtížnou práci. Za poslední rok tyto příplatky dělaly kolem 500 milionů korun. Důležitější ovšem je, že se tímto podezřením sociálních zařízení a bezpečnostních opatření poškozuje zdraví dělníků, ničí a zkracují jejich životy. Ale to projektantům patrně nijak nevadí.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Sčít policie města Rio de Janeiro vydal nařízení, podle kterého budou automobilisté, kteří budou anta parkovat v místech, kde parkování vozů je zakázáno, poslání k psychiatrovi. Všechny dosavadní tresty a pokuty selhaly. Sčít policie zvolil tento způsob trestu v naději, že se mu podaří vyřešit chaos, který existuje v pouliční dopravě. V hlavním městě Brazílie, kde ulice jsou často zablokované zaparkovanými automobily, které automobily listé parkují po stranách ulic dvou i třech řadách.

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ SDRUŽENÍ V KANADĚ,
ODBOČKA V HAMILTONĚ,

zve Vás na

OSLAVU

28. ŘÍJNA

spojenou se společnou večeří

v sobotu 24. října 1964

Zahájení v 6.30 večer.

Slavnostní přednes; Dr. J. K. CVACHOVÉC.

Listky na večeři \$ 2.75 si objednejte na čísle telefonu MA 7-1494, anebo u činovníků odbočky.

Těšíme se na Vás na všechny.

Výbor odbočky Č.S.N.S. v Hamiltoně.

OD 1 ZÁŘÍ 1964

KAMPELIČKA SNÍŽILA ÚROKY Z OSOBNÍCH
ZÁPŮČEK

\$1,000.00 NA 12 MĚSÍČNÍCH SPLÁTEK

za \$ 52.00

740 SPADINA AVE.
TORONTO 4, ONT.
TEL 925-0557

Pondělí od 7—9 večer
Středa od 7—9 večer
Sobota od 10 hod. dopol.
do 1 hod. odpol.

WINNIPEG

V neděli 26. července 1964 odbočka ČSNS ve Winnipegu uspořádala automobilový zájezd do "International Peace Garden" — Mezinárodní mírové zahrady u příležitosti slavnostního otevření nové brány zástupci ministerského předsedy Lester Pearsona a presidenta Lyndona Johnsona a účinkování mezinárodního orchestru. Slavnosti se zúčastnilo za krásného letního dne kol 15 tisíc návštěvníků z obou mezí.

Mezinárodní mírová zahrada leží na jižní hranici provincie Manitoby a sousední americké severní North Dakoty v "Turtle Mountain Provincial Park". Je to 2200 akrů přírodní krásné rezervace s četnými jezery. Toto místo bylo vybráno pro svoji scénickou krásu a centrální polohu na hranici čáře v srdci severo-amerického kontinentu. Zahrada byla založena na paměť mírového soužití Kanady a Spojených Států, kterážto země nepozvednou proti sobě zbraní. Anglický nápis na plakétě pohraničního památného kamenu zní: "To God in his glory, we two nations dedicate this garden and pledge ourselves that as long as men shall live we will not take up arms against one another."

Na zakončení letní sezony odbočka ČSNS ve Winnipegu uspořádala v neděli odpoledne 6. září 1964 Dožínkovou slavnost na farmě bratří Dr. A. Klímka a V. Bělaře.

farmě bratří Dr. A. Klímka a V. Bělaře na "Pine Ridge". Přes nepříznivé počasí sešlo se hojně krajanů, jimž vyhrávala česká kapela br. a Jna Basla. Program, jehož hlavní částí byl Dožínkový výstup, byl speštěn našimi krásnými moravskými kroji, v nichž sestry podávaly krajanům po staročeskou chléb a sůl. Po programu se návštěvníci uchýlili do teplých místností farmy, kde setrvali při hudbě a občerstvení až do pozdního na večera. Poslední podnik sezony: Výlet parníkem po "Red River" k jezeru Winnipeg, musel být pro pozdní dobu odložen na příští rok.

Skupina čs. krajanů z Winnipegu sešla se v sobotu večer 22. srpna 1964 na české farmě u Mulků v Dominion City na slavnostním večírku, pořádaném a na počest slečny Věry Vernerové u příležitosti jejího vstupu do manželství. Slečna Věra Vernerová z Minneapolis společně se slečnou Dorotou Mulkovou vystupovaly loňského roku ve Winnipegu se sokolskou tančí skupinou z Minneapolis na oslavách 50. letého jubilea založení Čs. podpůrného spolku ve Winnipegu. Večírek u Mulků byl rovněž dostaveníčkem českých krajanů z okolí Dominion City a Ridgville.

V pondělí 31. srpna 1964 čs. dámy ve Winnipegu se zúčastnily večírku "shower", který byl pořádán pro slečnu Inge Markovou v domě sestry A. Šelepové.

Slečna Inge Marková a pan Šelm F. Marek byli oddáni v sobotu 5. září 1964 v luteránském kostele na College Avenue ve Winnipegu. Recepce s českou kapelou následovala v domě Čs. podporující jednoty. Novomanželům blahopřejeme.

Br. Zdeněk Vykoukal s rodinou z Toronto, Ont., strávil dvoutýdenní dovolenou mezi krajanů ve Winnipegu v první polovině srpna. Bratr Vykoukal se věnuje ve volném čase malování portrátů, který zdobí našimi krásnými národními ornamenty. Přivezl s sebou ukázky svého umění. Jeho návštěva nás velmi potěšila.

V Ridgville, jižní Manitobě zemřela dne 13. července 1964 krajanka Ružena Beštová ve věku 83 let. Zesnulá pocházela z Volyně a byla vdovou po dříve zemřelém Josefu Beštovi, ruském legionáři. Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

V "Deer Lodge Hospital" ve Winnipegu zemřel 3. září 1964 krajan Rev. Fr. Adolff M. Mikoláš ve věku 54 let. Narodil se v Polsku a do Kanady přišel v r. 1928. Za II. světové války bojoval s kanadskou armádou v Evropě. V roce 1951 začal studovat na se-

mináři Sv. Augustina v Torontě a v r. 1958 byl vysvěcen na kněze. Působil v katolickém kostele St. Victor v Dauphin, Manitoba. Po zůstali jsou v Československu, Polsku, Kanadě a Argentině. Pohřeb se konal v neděli 6. září 1964 ve Winnipegu za účasti mnoha našich krajanů. Všem pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

V rodině Jiřího a Drahůšky Munčinských ve Winnipegu se dne 23. července 1964 narodil syn. Jeho jméno je Natan. Rodičům, kteří toho času žijí v Minneapolis, U.S.A., blahopřejeme.

V rodině Jaroslava a Margarety Hamatových ve Winnipegu se dne 4. srpna 1964 narodil syn. Jmenuje se Martin. Rodičům blahopřejeme. Jaroslav Hamata je syn známého krajaňského činovníka br. Josefa Hamaty ml. z Winnipegu, předsedy Čs. podporující jednoty.

V rodině Stanislava a Kristiny Balejových ve Winnipegu se dne 1. září 1964 narodila dcera. Její jméno je Janice Diane. Rodičům blahopřejeme. Stanislav Baleja je mladším synem br. Fr. Baleji, předsedy odbočky ČSNS ve Winnipegu.

Krajan František Říha z Car. rick, Manitoba, člen odbočky ČS NS ve Winnipegu, oslavil ve třicet let — zdraví svoje 65. leté narozeniny. Při této příležitosti ho navštívila skupina bratří a sester z Winnipegu, aby mu osobně blahopřála. Do dalších let mnoho zdraví bratřím!

František Hlubuček, tiskový referent.

AGITACE S MLADÝMI

Před volbami slibovali komunisté, že omladí parlament a ostatní veřejné sbory. Na voleb.

ních listech je vytištěno více než 34.000 jmen kandidátů do NS ve Winnipegu, oslavil ve třicet let — zdraví svoje 65. leté narozeniny. Při této příležitosti ho navštívila skupina bratří a sester z Winnipegu, aby mu osobně blahopřála. Do dalších let mnoho zdraví bratřím!

SPRÁVCE BUDOVY

s naturálním bytem (3 místností) platem a provizi hledá organizace.

TELEFON LE 5-7350

— 6.7 večer —

Canada Savings Bonds

1964

LEHKO SE KOUPI

CANADA SAVINGS BONDS SI MŮŽETE KOUPIŤ ZA HOTOVÉ PENÍZE NEBO NA SPLATKY. ZAKUPTE SI JE ÚSPORNÝM PLÁNEM Z PLATU NA VAŠEM PRACOVÍŠTI — NEBO V BANCE, U OBCHODNÍKA S INVESTICEMI, U OBCHODNÍKA S AKCIEMI, V ÚVĚROVÉ BANCE NEBO V PŮJČOVNĚ PENĚZ. VYSKYTUJÍ SE V HODNOSTECH 50\$, 100\$, 300\$, 1.000\$ A 5.000\$, JEDINÝM OMEZENÍM JE HRAVNICE 10.000\$ NA JEDNU OSOBU.

JEDNODUŠE SE PROPLATÍ

MŮŽETE PROMĚNIT CANADA SAVINGS BONDS ZA HOTOVÉ PENÍZE KDYKOLIV A DOSTANETE JEJICH VYZNAČENOU HODNOTU JAKOŽ I NAHROMADENÝ ÚROK. KDYKOLIV POTREBUJETE HOTOVÉ PENÍZE, STAČÍ VYPLNIT PREMĚNNÝ KUPON NA BONDU A PŘEDLOŽIT JEJ VE VAŠÍ BANCE. DOSTANETE PENÍZE OKAMŽITĚ.

DOBŘE SE DRŽÍ

Z VAŠICH CANADA SAVINGS BONDS DOSTANETE ÚROK KAŽDOROČNĚ VŽDY PRVNÍHO LISTOPADU — 4½% ZA KAŽDÝ ROK BĚHEM PRVNÍCH DVŮ LET; 5% ZA KAŽDÝ ROK BĚHEM NÁSLEDUJÍCÍCH PĚTI LET A 5½% ZA KAŽDÝ BĚHEM DALŠÍCH TŘÍ LET — COŽ ZNAMENÁ, ŽE VAM TENTO CENNÝ PAPIR VYNESE PRŮMĚRNĚ 5.00% ROČNĚ, DRŽÍTELI JEJ 10 LET, KDY "UZRAJE".

KAŽDÝ ŠETRÍ NA NĚCO

NOČNÍ ROZHOVOR

Dokončení z minulého čísla

Ale já jsem původně chtěl vyprávět, že jsem západní letec. Nechtěl jsem být nějakým západním či žádným jiným letcem, já jsem byl vojenským letcem a ne-náviděl jsem fašismus. Nám tam v Londýně se ani nesnilo, že nás tak opoucejí a oddělí od ostatních. Létať jsme ve dne v noci proti Hitlerovi, proti Goringově Luftwaffe a domnívali jsme se, že děláme dobře a myslím, že jsme i dobře dělali. Zde zatím gardisté arizovali, pronásledovali komunisty, zavírali slušné lidi do Hlav, bojovali za "Boha a národ", plnili hromadné hroby, týrali Židy... ale my jsme prašiví, jsme odsouzeni tím prokletým puncem "západní letec", nikdo si nedá ani tolik práce, aby se na člověka blíže podíval: vždyť byli mezi námi i španělští dobrovolníci, komunisté. A kolik z nich zavřeli, vyloučili ze strany, posílali do výroby, zničili! Neříkejte, že žádný takový případ neznáte, jistě znáte, nemůžete ze svého okolí neznat! Vždyť je to absurdní — pausálním podezřením opoucovat člověka, který bojoval proti fašismu!

Víte jak se mnozí moji kamarádi hanbí za účast v západním odboji? Zda jsou zločinci? Dělali něco špatného? Musejí se za to stydět? Mně několikrát vyšetřovali, dokud jsem neměl úřední papír evoka, no a jednou mne dokonce vyšetřovalo velké zvíře. Divám se do očí — nechci věřit — vždyť je to S..., z dob Slovenského státu, pověstně známý S..., jeden z velitelů fašistické ÚSB. Dělal, že mne nezná, ačkoli jsme z jedné dědiny. "Jak se jmenujete, kde jste se narodil?" Boha tvého, tak ty nevíš, jak se jmenuji a kde jsem se narodil? Říkám mu — u vás ve mlýně — on byl mlynářův syn. Rozkřičel se na mne, abych nebyl drzý a odpovídal jen na otázky, věčně, bez grimas... a mne stále to samé, co se mne ptali již tolikrát. Kdy, proč, a jak jsem odešel z Anglie, kde jsem se seznámil se svojí ženou, a z jaké rodiny pocházím, jaké bylo její politické zaměření — měl jsem ženu Angličanku, víte, po nehodě jsme se rozvedli a vrátila se do Londýna. Jakoby to všechno nevěděli, jakoby v Krakově tenkrát neseděl komunist, který spolu s Američanem, či který zrádce to byl, který rozhodoval o tom, který emigrant půjde na východ a který na západ.

Jenomže, já nejsem z těch, kteří se hned polapí. Nakonec dopadl celý výslech tak, že jsem vyslyšel já jeho. Ze široka mi vysvětloval, že byl u ÚSB jen na oko, že ho tam poslala strana, jenž já na takové řečičky nenaletím. Říkám mu, podívej se, buď budu mít jednou pro vždy pokoj, nebo udělám něco takového, že půjde před soud a to bude tvá poslední hodinka. Začal mě skoro prosit, abych nevykřikoval na veřejnost své impertinence, pravda, že on mě chápe, že mám mnoho pravdy, ale proč na sebe ještě upozorňovat v mém už tak dost mizerném postavení.

Tehdy mě to napadlo — možná, že jsem byl hodně zvědavý, jak se zachová. Pravím mu — dejte mi papír, úřední papír, že jsem evok, že nejsem nijak odpovědný za svoje činy a máte pokoj vy i já... a on to udělal, poslal mne na psychiatrii, — tam se mnou seřáli velmi pěknou komedii, do hlavy mne píchali, jakýsi mok mý z ní vytlil, rentgenovali mě mozek, nu — špitál jsem opustil jako beztržný člověk a velmi jsem se smál...

Tak jsem si vymohl povolení to nikdo nezrušil. Od těch dob je to taková hra. Známi všichni lidé, kteří za mnou chodí, i zde sedí dva, jednou jsem jednoho z nich opil, objímal mne, blábolil, že ví, že jsem hrdina, já za to nemohu ty jsi milionový chlupák a já jsem svině, ne ty... víte, že mi ho bylo líto? Vzpovídal se mi jako farářovi, v horách bojoval a potom se dostal k té katovčině... a tehdy mi napadlo, vždyť tento chlapec je také obětí, je zlý, je škodlivý, ale je též obětí systému. Nahučeli mu do hlavy několik irází, vzdělání nemá — ne všichni, kteří se mu dostali do rukou, jsou andělé, chraští tu všelijaká chamraď, o psychologii ovšem nemá ani potuchy a když se mu někdo nepřizná po dobrém, tak se přizná po zlém. Spolu s několika zuby vytříská z vyšetřovance přiznání a vyhra. Je pochválen za odhalení třídního nepřítele... Věřte, já jich znám dost, i mezi nimi bývali slušní lidé, pokazil je pocit moci, směli všechno a za nic nemuseli zodpovídat, jediné oni byli čisti, jediní věrní, jediní spolehliví a všichni ostatní jsou lotři, jejich povinností je dokázat každému, na koho padne pouhý stín podezření, že je lotr... Dnes ještě střeží bezpečnost vysokého funkcionáře před atentáty, který nikdo nezamýšlí provést a zítra mohou mít toho samého ministra na stole jako případ, jako kat, jako zrádce a nepřítele, kterého mají v moci zatknout... Co takové okolnosti udělají s morálkou člověka, to vám věru ani nemusím vykládat. Jsou to většinou dělničtí chlupáci, mohlo z nich být cosi jiného, takto zahynou v maršské své moci.

Podívejte se, jak je to všechno směšné. Všechno se uplatňuje třídní hlediska. Původ je všechno, původ klasifikuje ke všemu, ovšemže — tak zvukový dělnický původ. Říkám tak zvaný, protože dnes je to velmi problematické hledisko — po Únoru přešlo mnoho živnostníků obchodníků, dokonce tovarníků, lékařů a vědců do výroby, a kadrový mlýn v těch letech tam posílal stále další a další. Ti šikovnější se rychle kadrově spravili a dostali znovu na stará místa, ale kolik je takových, co se jim ve výrobě zalíbilo, co zůstali u stroje? Co jsou dnes jejich děti? Jsou to děti buržoasie, či dělnické třídy? A naopak, syn dělníka, který s velkým úsilím a námahou a vytrvalostí udělal inženýrský diplom, do jaké třídní tabulky toho zařadíte? Co je dnes vlastně ta sláva dělnická třída? Podle statistik je dnes na Slovensku pětkrát víc manuálních pracovníků než před válkou. Kde se ten pětinašobek vzal? Odkud? Z vesnic a z deklasace! Opět tak paušálně, generalně, nedetailovaně tak dnes většina dělnické třídy myslí na to, jak a z čeho si postavit v rodné dědině domek, zatím co do továrny si chodí "odpíchnout", vlastní práce čeká doma na poli. To je ten předvoj, jak se píše. To je ten společenský nejpokrokovější... Většina, čemu se dnes u nás říká "dělnická třída", trpí velmi vyvinutými vlastnickými pudry, říká se tomu zbytky buržoasní morálky... Dobrá, jinak ani není možná, ale proč v tomto společenském galimatiasu mám já, západní letec, být prašivým? To, co u nás uplatňujeme, nejsou třídní hlediska, ale třídní sentimentalita! Novátory, lidi, kteří poctivě dělají svou práci, povyšujeme na ředitele, kde musí pro

BAPTISTÉ V TORONTĚ

Pěvecký sbor natočil 2 gramofonové desky. Toto jsou HiFi nerozbitné desky v rodné řeči. První deska má 11 nejoblíbenějších písní duchovních. Druhá deska má 6 písní Vánočních (Pojďte do Betlema a Tichá Noc a 6 písní Velikonočních ("Ó GOLGOTA a VSTAL KRISTUS PÁN"). Rychlost desek 33 1/3 R.P.M. Cena pouze 5.00 za obě, nebo 3.00 za jednu. K objednávce přiložte 40c na poštovné.

Také můžete dostat Bible Kralické v plátně i v kůži vázané. Bible v plátně, velikost 5x7 1/2 inch. nebo 7x10 inch. jsou po 2.50. Bible v kůži, 5x7 1/2 inch. jsou po 5.00. Tyto ceny už zahrnují poštovné.

Objednávky Bibli pošlete na: Rev. J. Novák, 153 Medland St., Toronto 9, Ont. Canada. Objednávky na gramofonové desky zašlete na: Mr. M. Vinter, 2657 Truscott Dr., Clarkson, Ont., Canada.

ZAJÍMAVOSTI

K zvěčnění slávy sovětských kosmonotů bude v Moskvě postaven 100 metrů vysoký obelisk. Vážit bude kolem 250 tun. Dohotovuje se také museum, ve kterém budou uchovány památky historických letů sovětských kosmonotů.

Z KRAJANSKÉ INSCERCE ČILÍ SLUŽBA ŠTASTNÝM DĚDICŮM.

Zašlete v obálce jeden dollar a sdělte, máme-li vložit nějaké gratulace, jako k narozeninám, svatbě, úmrtí a pod.

Zapomněli dodat: "Umřela-li Vám bohatá tetička ze zámoří."

VÝBUCH V ZÁLUŽÍ

V chemických závodech v Záluží u Mostu došlo — podle pražského rozhlasu — 7. září k výbuchu, při němž byl jeden mrtvý, šest těžce zraněných a 50 dělníků bylo lehce zraněno. Výroba v tomto velkém závodě musila být zastavena. Příčiny neštěstí se vyšetřují. — FEC

nedostatečné vědomosti ztroskotat.

Proč vám to říkám? Jsem západní letec. V roce 1946 jsem se zřítíl, to již ve službách aerolinií s dakotou. Trvalo to dlouho, než mne sešili a než jsem se jakž takž dobře nešlo. S létáním byl konec, ale abych se uchytil někde v kanceláři? ... To bylo již po Únoru a já jsem byl západní letec a který kadrový referent by takového přijal? A k tomu ještě jednorukého! Neměl jsem z čeho žít, než mi přiznali rentu, to trvalo dlouho. Žena se se mnou rozvedla a já jsem vykřikoval: nač ta péče! Nač se se mnou lékaři baví? Nač mne tolik opatrovali, nač mne sešili? Nač mne tolik opatrovali, nač mne sešili? Vidíte, nechápali, co říkám, nechápali, že se mi jinak nechce jít do šrotu, viděli v mých nadávkách reakční západního letce...

Namísto pomoci přišlo podezírání.

Co mi zbylo než si zvyknout na povaločský život? Zvyknul jsem si a zabezpečil si jej úředním potvrzením, že jsem evok. A teď se jen dívám, jak to děláte, jak to babřete, jak otravujete lidi! Ukažte mi neotráveného, nezakřiknutého člověka, kterého nikdo nespravedlivě neobvinil z nehorších činů, kterého nikdo neurazil, kterému nikdo neublížil! Ukažte mi takového, a já roztrhám svou evokovskou legitimaci!

Jsem bývalý západní letec, jednoruký invalida. Nevím, proč vám to všechno říkám, ale asi proto, že to musím někomu vyprávět, protože to neumím udusit v sobě, protože bych zešlel, kdybych to neměl nikomu povědět.

(Tato reportáž původně vyšla v "Kulturném Živote" — časopis svazu Slovenských spisovatelů v Bratislavě, čís. 23/63).

AMERICKÝ DEN

na brněnském veletrhu

5. září byl v Brně slavnostně zahájen mezinárodní strojírenský veletrh z účasti 620 vystavovatelů z 26 zemí, kteří předvedli přes 10.000 exponátů. Den před zahájením navštívil veletrh Nikita Chruščov v doprovodu Antonína Novotného.

Slavnostního otevření 5. září se zúčastnila řada vládních delegací, včetně delegace komunistické Číny. Čs. vládní delegace vedl předseda vlády Lenárt. Slavnostní projev pronesl místopředseda vlády ing. Otakar Šimůnek.

9. září byl na veletrhu národní den USA. Účast Spojených států je však omezena jen na oficiální stánek v Pavilonu národů. Předseda Johnsona zastupoval jeho osobní poradce, s nímž pražský rozhlas uspořádal interview. Americký host prohlásil, že "Spojené státy se podílejí na brněnském veletrhu již po třetí. Máme zde svůj národní stánek a také řadu firem. V naší účasti budeme pokračovat."

Pražský rozhlas poznamenal, že mezinárodní veletrh v Brně se stal za šest let svého trvání jedním z nejvýznamnějších středisek obchodu mezi Východem a Západem. — FEC

ah.

VEŠKERÉ OPRAVY

chestortfeldů a čalouněného nábytku provede Vám

PAVEL ČERNÝ

ROZPOČTY ZDARMA

Volejte po 5 hod. večer

537-5592

NOVÉ KOZICHY NA MIRU, PRE-MODELOVANI

Zboží se zárukou
Odborné opravy

Frank Pech

238 KING ST. E., HAMILTON, Ontario - Tel.: JA. 2-8925

— P O Z N Á M K A —

V čísle 35 "NAŠICH HLASŮ" ze dne 19. září byl uveřejněn článek "Pěkná hra", jehož autorem je Jindra Zoder. Jméno autorovo nebylo nedopatřením uvedeno. Omlouváme se.

PŘIPOMÍNKA TYKAJÍCÍ SE VAŠEHO ONTARIJSKÉHO NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

19. NAROZENINY?

Zůstaňte pojištěni! V den, kdy se dožijete 19ti let, nevztahuje se na Vás pojištění Vašich rodičů. Přihlaste se zvlášť a to do 30ti dnů a zůstanete pojištěni. Formuláře jsou k dispozici v nemocnicích, bankách a v úředních Komise.

MĚNÍTE ZAMĚSTNÁNÍ?

Zůstaňte pojištěni! Změníte-li zaměstnání, sledujte pozorně návod uvedený na zadní straně Vašeho potvrzení o zaplacení premii, č. 104, které dostanete od firmy, přes kterou jste byl pojištěn ve skupině.

VSTUPUJETE DO STAVU MANŽELSKÉHO?

Zůstaňte pojištěni! Vstoupíte-li stavu manželského musíte začít platit premie za rodinu — za muže, ženu a děti, na které se pojištění vztahuje. Informujte svou skupinu, nebo platíte-li přímo, uvědomte Komisi.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION

2195 YONGE STREET, TORONTO 7, ONTARIO

VŽDY MĚJTE PO RUCE SVŮJ PRŮKAZ NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

VÝNOSNÉ ULOŽENÍ
PENĚŽNÍCH ÚSPOR
DOMY obytné a obchodní
TOVARNÍ OBJEKTY pronajímají

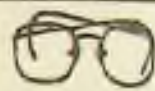
S. REDINA
Real Estate

723 DOVERCOURT RD., TORONTO 4
LE 6-7898

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue
Toronto 4
Tel. 537-2631

AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

L. LUNSKÝ, OPTIK

Brohlidky očí -

Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

247, BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tels.: EMpire 8-5536 - 927-1196

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY. Volejte LE 3-8396

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

269 Queen St. W. - Toronto 2B, Ont. EM 2-3226

LETADLEM TORONTO - PRAHA A ZPĚT

NA 21 DNI

\$ 479.30

O veškeré informace volejte pí. VESELOU.